# PROVEDBENA DIREKTIVA KOMISIJE 2014/98/EU

## od 15. listopada 2014.

## o provedbi Direktive Vijeća 2008/90/EZ u pogledu posebnih zahtjeva za rod i vrstu sadnica navedenih u njezinu Prilogu I., posebnih zahtjeva koje moraju ispuniti dobavljači i detaljnih pravila o službenim inspekcijskim pregledima

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2008/90/EZ od 29. rujna 2008. o stavljanju na tržište reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća ([1]), a posebno njezini članak 4., članak 6. stavak 4., članak 9. stavak 1. i članak 13. stavak 3.,

budući da:

(1) Odredbama za certificiranje i stavljanje na tržište predosnovnoga, osnovnog i certificiranog materijala potrebno je uzeti u obzir različite cikluse proizvodnje različitih rodova i vrsta na koje se odnosi ova Direktiva.

(2) Nužno je da je predosnovni materijal u skladu s vrlo strogim zahtjevima u pogledu zdravstvenog stanja i kvalitete kako bi se osigurala zdravstvena ispravnost i kakvoća reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica dobivenih od predosnovnog materijala.

(3) Kako bi se osigurale identifikacija i kvaliteta predosnovnog materijala, primjereno je utvrditi pravila u pogledu utvrđivanja i provjere njegove istovjetnosti sa sortom kojoj pripada. Nadalje, identifikaciju i kvalitetu predosnovnog materijala potrebno je osigurati pravilima o njegovom razmnožavanju, što može uključivati obnavljanje i umnažanje. Kako bi se osigurala zdravstvena ispravnost predosnovnog materijala, važno je utvrditi pravila o nepostojanju štetočina, inspekcijskim pregledima, uzorkovanju i ispitivanju, kako je primjereno za dotični rod i vrstu. Nadalje, kvaliteta tog materijala treba se osigurati donošenjem pravila o nedostatcima.

(4) Kako bi se osigurale identifikacija i kvaliteta podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, te podloge trebaju biti istovjetne opisu vrste kojoj pripadaju.

(5) Nužno je da se utvrde biljke iz kojih će se materijal uzeti za proizvodnju osnovnog materijala ili certificiranog materijala, koji nije sadnica. Te se biljke nazivaju „matične biljke". Matične biljke za proizvodnju predosnovnog materijala („predosnovne matične biljke") trebaju ispunjavati iste zahtjeve kao predosnovni materijal. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal treba utvrditi tijekom proizvodnog procesa. Nadležno službeno tijelo treba utvrditi istovjetnost predosnovne matične biljke s opisom svoje sorte promatranjem izražavanja svojstava te sorte. Nadalje, treba redovito provjeravati istovjetnost s opisom sorte predosnovne matične biljke i dobivenog predosnovnog materijala.

(6) U slučaju materijala namijenjenog certificiranju, istovjetnost s opisom određene sorte treba utvrditi na temelju službenog opisa te sorte, čime se osigurava da je sorta različita, ujednačena i postojana, opisa koji se prilaže zahtjevu za registraciju ili za oplemenjivačko pravo ili službeno priznatog opisa. U slučaju sorti sa službeno priznatim opisom, primjereno je zahtijevati da je ta sorta upisana u nacionalnu sortnu listu kako bi se osiguralo da taj opis odgovara materijalu koji se certificira.

(7) U slučaju predosnovnog ili osnovnog materijala, utvrđivanje istovjetnosti s opisom sorte treba biti moguće i na temelju opisa koji se prilaže zahtjevu za registraciju sorte u državi članici i opisa koji se prilaže zahtjevu za

([1]) SL L 267, 8.10.2008., str. 8.

dodjelu oplemenjivačkog prava, pod uvjetom da je izvješće već dostupno u Uniji ili trećoj zemlji, navodeći da je sorta različita, ujednačena i postojana. Svrha pružanja te mogućnosti jest ubrzavanje početnih faza postupka certificiranja, u slučajevima kada se registracija sorte privodi kraju, ali je još uvijek u tijeku. Međutim, kako bi se korisnicima tog materijala osigurala transparentnost i donošenje informiranih odluka, njegovo stavljanje na tržište treba biti dopušteno tek nakon registracije sorte.

(8) Važno je da se primjenjuju stroge odredbe o zaštiti predosnovnog materijala od svih vrsta zaraze uzrokovane štetočinama. Stoga bi dobavljači trebali održavati predosnovne matične biljke i predosnovni materijal u određenim objektima koji su zaštićeni od kukaca te od zaraze prijenosnicima bolesti zračnim putem i svim ostalim mogućim izvorima. Zbog istog razloga, predosnovne matične biljke i predosnovni materijal treba uzgajati ili proizvoditi, izolirano od tla, u posudama bez zemlje ili sa steriliziranim uzgojnim supstratima. Međutim, kako bi se suočile s posebnim potrebama proizvodnje, državama članicama treba dopustiti da podnesu zahtjev za odobrenje da proizvode predosnovne matične biljke i predosnovni materijal u tom području, pod uvjetom da se poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje zaraze određenim štetočinama.

(9) Direktivom Vijeća 2000/29/EZ ([1]) utvrđuju se pravila za sprečavanje unošenja u Uniju određenih štetnih organizama i njihovo širenje u njoj. To uključuje zahtjeve za određene rodove i vrste kojima se dopunjuju zahtjevi certificiranja iz ove Direktive u pogledu štetnih organizama obuhvaćenih Direktivom 2000/29/EZ. Potrebno je utvrditi dodatna pravila o drugim štetnim organizmima. Kada bi štetočina mogao prouzročiti neprihvatljivu štetu zdravstvenom stanju ili korisnosti predosnovnog materijala dotičnih rodova ili vrsta, zahtijeva se njegova odsutnost. Potrebno je navesti te štetočine. Kada bi štetočina mogao izazvati takvu štetu samo ako svojom prisutnošću prelazi određene razine, njegovu je prisutnost potrebno zabraniti u količinama većim od tih razina. Te je štetočine potrebno navesti odvojeno od onih čija se odsutnost zahtijeva.

(10) Predosnovne matične biljke kandidatkinje čine polazište proizvodnog procesa i postupka certificiranja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica. Zbog toga trebaju podlijegati najstrožim fitosanitarnim zahtjevima kako bi se osigurala odsutnost relevantnih štetočina. Uzimajući u obzir biologiju i značajke odgovarajućih rodova ili vrsta biljaka i relevantnih štetočina, vizualne preglede predosnovne matične biljke kandidatkinje treba zahtijevati zbog prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu I. U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina, trebalo bi uzorkovati i ispitati svaku predosnovnu matičnu biljku kandidatkinju kako bi se osigurali točni rezultati. Svaka se predosnovna matična biljka kandidatkinja treba testirati na štetočine navedene u Prilogu II. kako bi se sa sigurnošću osigurala odsutnost relevantnih štetočina. Vrlo slični zahtjevi trebali bi se primjenjivati na predosnovne matične biljke proizvedene obnavljanjem zbog svoje važnosti za daljnju proizvodnju i postupak certificiranja.

(11) Uzimajući u obzir biologiju i značajke odgovarajućih rodova ili vrsta biljaka i relevantnih štetočina, potrebno je zahtijevati vizualne preglede predosnovne matične biljke ili predosnovnog materijala zbog prisutnosti štetočina navedenih u prilozima I. i II. U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina trebalo bi uzorkovati i ispitati predosnovne matične biljke i predosnovni materijal kako bi se osigurali točni rezultati.

(12) Uzimajući u obzir biologiju i značajke odgovarajućih rodova ili vrsta biljaka i dotičnih štetočina, trebala bi se uspostaviti odgovarajuća pravila o učestalosti vizualnih pregleda, uzorkovanja i ispitivanja osnovnih matičnih biljaka, osnovnog materijala, certificiranih matičnih biljaka i certificiranog materijala. Ta pravila trebala bi se temeljiti na iskustvu koje su prikupili nadležna službena tijela i proizvođači sadnica tijekom primjene nacionalnog programa certificiranja. Tim bi se pravilima trebale uzeti u obzir potrebe korisnika određene kategorije.

(13) Prisutnost određenih štetočina, a posebno nematoda, u tlu može uzrokovati neprihvatljivu štetu zdravstvenom stanju dotičnih biljaka i njihovoj korisnosti, u slučaju da su ti štetočini domaćini virusa koji utječu na dotične rodove ili vrste. Stoga bi se te štetočine trebale odvojeno navesti i utvrditi, a njihova prisutnost u odgovarajućem tlu ne bi trebala biti dopuštena, osim ako se putem ispitivanja dokaže da u njima nema relevantnih virusa. Uzorkovanjem i ispitivanjem trebalo bi se pokazati jesu li te štetočine ili relevantni virusi prisutni. Za utvrđivanje pravila o uzorkovanju i ispitivanju, trebaju se uzeti u obzir različite kategorije reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica. Međutim, pod određenim uvjetima, razmjerno je dopustiti da uzorkovanje i ispitivanje nije potrebno provoditi ako biljke domaćini nisu uzgojene na polju proizvodnje u razdoblju od najmanje pet godina.

([1]) Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

(14) Ako se provodi uzorkovanje i ispitivanje, oni bi se trebali obavljati u skladu s protokolima Europske i sredozemne organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili drugim međunarodno priznatim protokolima. To je potrebno kako bi se osiguralo da je praksa uzorkovanja i ispitivanja koja se provodi u Uniji u tijeku s međunarodnim znanstvenim i tehničkim napretkom. Ako takvi protokoli nisu dostupni, uzorkovanje i ispitivanje trebalo bi obavljati u skladu s odgovarajućim protokolima utvrđenima na nacionalnoj razini.

(15) Na kvalitetu i korisnost predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala mogu utjecati ozljede, promjena boje, oštećeno tkivo, osušenost i druge nepravilnosti. Stoga je potrebno utvrditi da predosnovne matične biljke i predosnovni materijal ne smiju imati gotovo nijedan od navedenih nedostataka.

(16) Kako bi se zajamčila odgovarajuća kvaliteta reprodukcijskog sadnog materijala, trebalo bi utvrditi pravila za njegovo održavanje u odgovarajućim uvjetima. Ti uvjeti trebaju ovisiti o kategoriji reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica koji se certificiraju. Uzimajući u obzir nedavni razvoj događaja, važno je i omogućiti metodu održavanja hlađenjem na iznimno niskim temperaturama poznatu kao krioprezervacija. Smatra se korisnom alternativom *in vitro* kulturi jer svojstva reprodukcijskoga sadnog materijala tijekom skladištenja na tim temperaturama ostaju nepromijenjena.

(17) Osnovni materijal čini nakon predosnovnog materijala sljedeću fazu proizvodnog procesa. Stoga se matične biljke za proizvodnju osnovnog materijala („osnovne matične biljke") trebaju proizvoditi od predosnovnog materijala ili umnažati s pomoću drugih osnovnih matičnih biljaka.

(18) Zahtjevi u pogledu osnovnog materijala trebaju biti isti kao i zahtjevi za predosnovni materijal u pogledu identifikacije, zdravstvene ispravnosti i kvalitete jer su ti zahtjevi jednako važni za zdravstvenu ispravnost i korisnost osnovnog materijala. Međutim, treba dopustiti da se osnovni materijal proizvodi na otvorenim poljima kako bi se omogućilo njegovo učinkovito razmnožavanje u sljedećim generacijama i kategorijama. Stoga zahtjevima za održavanje osnovnog materijala treba omogućiti održavanje u objektima koji su zaštićeni od kukaca ili na poljima izoliranima od mogućih izvora zaraze prijenosnicima bolesti zračnim putem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom strojevima, alatom za cijepljenje i svim ostalim mogućim izvorima.

(19) Kada je riječ o osnovnim matičnim biljkama koje su proizvedene od predosnovnog materijala treba dopustiti umnažanje u nekoliko generacija kako bi se postigao broj osnovnih matičnih biljaka potreban za proizvodnju osnovnog i certificiranog materijala. Različite se generacije osnovnih matičnih biljaka trebaju držati odvojeno jedne od drugih i na način da se mogu identificirati tijekom proizvodnog procesa.

(20) Certificirani materijal i certificirane sadnice mogu nakon predosnovnog ili osnovnog materijala činiti sljedeću fazu proizvodnog procesa. Stoga se matične biljke za proizvodnju certificiranog materijala („certificirane matične biljke") trebaju proizvoditi od predosnovnog ili osnovnog materijala.

(21) Trebaju se donijeti minimalni zahtjevi kako bi se osigurao usklađeni postupak za utvrđivanje i provjeru istovjetnosti s opisom sorte, koji se odnose na reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji će biti označeni kao CAC materijal. Ti zahtjevi trebali bi biti manje strogi od zahtjeva za predosnovni, osnovni i certificirani materijal s obzirom na to da CAC materijal rezultira nižim očekivanjima kod korisnika u pogledu njegova zdravstvena stanja i kvalitete jer se primjenjuju pojednostavnjeni postupci i faze proizvodnje. Međutim, dobavljači trebaju osigurati identifikaciju materijala namijenjenoga za razmnožavanje. Nadalje, potrebno je osigurati da se primjenjuju standardi kvalitete i zdravstvene ispravnosti koji su primjereni u pogledu uzgoja CAC materijala i očekivanja korisnika tog reprodukcijskog sadnog materijala. S obzirom na prirodu štetočina koji utječu na određene vrste *Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf., potrebna su specifična pravila koja se odnose na vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje kako bi se osiguralo da su odgovarajući reprodukcijski sadni materijal ili sadnice odgovarajuće kvalitete i zdravstvene ispravnosti.

(22) Kako bi se odgovornom službenom tijelu dopustila provedba službenih inspekcijskih pregleda i provjera usklađenosti reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica sa standardima kvalitete i zdravstvene ispravnosti za službeno certificiranje utvrđenima u ovoj Direktivi, dobavljač treba imati plan o identifikaciji i praćenju kritičnih točaka u proizvodnom procesu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica za dotične rodove ili vrste te bi trebao voditi evidenciju o tom praćenju. Plan i evidencije o inspekcijskim pregledima na terenu, uzorkovanju i ispitivanju trebaju se čuvati sve dok su odgovarajući reprodukcijski sadni materijal i sadnice pod nadzorom dobavljača te

tijekom razdoblja od najmanje tri godine nakon što se taj reprodukcijski sadni materijal ili te sadnice uklone ili stave na tržište.To je razdoblje potrebno kako bi se omogućilo otkrivanje štetočina na drvenastim biljkama na kojima simptomi postanu očiti tek nekoliko godina nakon što je došlo do zaraze.

(23) Države članice trebaju osigurati službene inspekcijske preglede reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica za vrijeme proizvodnje i stavljanja na tržište kako bi se potvrdila usklađenost sa zahtjevima i uvjetima koji su utvrđeni u ovoj Direktivi. Kako bi se osigurao usklađeni postupak za provedbu službenih inspekcijskih pregleda, potrebno je utvrditi pravila u odnosu na vizualni pregled i, prema potrebi, uzorkovanje i ispitivanje.

(24) Kako bi se izbjegli poremećaji u trgovini, državama članicama trebalo bi dopustiti da tijekom prijelaznog razdoblja na svojem državnom području odobre stavljanje na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica proizvedenih od predosnovnih, osnovnih i certificiranih matičnih biljaka ili od CAC matičnih biljaka, koji su već postojali na dan početka primjene ove Direktive, čak i ako taj materijal ili te sadnice ne ispunjuju nove uvjete.

(25) Direktive Komisije 93/48/EEZ ([1]) i 93/64/EEZ ([2]) treba staviti izvan snage.

(26) Mjere predviđene ovom Direktivom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za reprodukcijski sadni materijal i biljke rodova i vrsta voća,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

## DEFINICIJE I OPĆE ODREDBE

*Članak 1.*

### Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „matična biljka” znači poznata biljka namijenjena za razmnožavanje;

2. „predosnovna matična biljka kandidatkinja” znači matična biljka koju dobavljač namjerava prihvatiti kao predosnovnu matičnu biljku;

3. „predosnovna matična biljka” znači matična biljka namijenjena za proizvodnju predosnovnog materijala;

4. „osnovna matična biljka” znači matična biljka namijenjena za proizvodnju osnovnog materijala;

5. „certificirana matična biljka” znači matična biljka namijenjena za proizvodnju certificiranog materijala;

6. „štetočina” znači bilo koja vrsta, soj ili biotip biljke, životinje ili patogenog uzročnika štetni za biljke ili biljne proizvode i navedeni u prilozima I., II. i III.;

7. „vizualni pregled” znači ispitivanje biljaka ili dijelova biljaka golim okom, lećom, stereoskopom ili mikroskopom;

8. „ispitivanje” znači ispitivanje, koje nije vizualni pregled;

9. „plodonosna biljka” znači biljka dobivena razmnožavanjem od matične biljke i koja se uzgaja za proizvodnju voća kako bi se omogućila provjera sortnih značajki te matične biljke;

10. „kategorija” znači predosnovni materijal, osnovni materijal, certificirani materijal ili CAC materijal.

11. „umnažanje” znači vegetativna proizvodnja matičnih biljaka u svrhu dobivanja dovoljnog broja matičnih biljaka u istoj kategoriji;

([1]) Direktiva Komisije 93/48/EEZ od 23. lipnja 1993. o utvrđivanju plana o uvjetima koje moraju ispuniti reprodukcijski materijal i sadnice namijenjeni proizvodnji voća, sukladno Direktivi Vijeća 92/34/EEZ (SL L 250, 7.10.1993., str. 1.).

([2]) Direktiva Komisije 93/64/EEZ od 5. srpnja 1993. kojom se utvrđuju provedbene mjere u pogledu nadzora i praćenja dobavljača i poduzeća prema Direktivi Vijeća 92/34/EEZ o stavljanju na tržište voćnog reprodukcijskog materijala i voćnih sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (SL L 250, 7.10.1993., str. 33.).

12. „obnavljanje matične biljke” znači zamjena matične biljke biljkom koja je vegetativno proizvedena od nje;

13. „mikrorazmnožavanje” znači umnažanje biljnog materijala radi proizvodnje velikog broja biljaka uporabom *in vitro* kultura diferenciranih vegetativnih pupova ili diferenciranih vegetativnih meristema uzetih s biljke;

14. „gotovo nemaju nedostataka” znači da su nedostatci koji bi mogli narušiti kvalitetu i korisnost reprodukcijskog materijala ili sadnica prisutni na razini koja je jednaka razini koja se očekuje od dobrog uzgoja i dobre prakse rukovanja ili niža od nje, te da je ta razina u skladu s dobrom praksom uzgoja i rukovanja;

15. „gotovo nemaju štetočina” znači da je opseg do kojeg su štetočine prisutni na reprodukcijskom sadnom materijalu ili sadnicama dovoljno nizak da osigura prihvatljivu kvalitetu i korisnost reprodukcijskog sadnog materijala;

16. „laboratorij” znači svaki objekt koji se koristi za ispitivanje reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica;

17. „krioprezervacija” znači održavanje biljnog materijala hlađenjem na iznimno niskim temperaturama kako bi se zadržala održivost materijala.

*Članak 2.*

**Opće odredbe**

1. Države članice osiguravaju da su reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji pripadaju rodovima i vrstama navedenima u Prilogu I. Direktivi 2008/90/EZ tijekom proizvodnje i stavljanja na tržište, prema potrebi, u skladu s člancima 3. do 27. ove Direktive.

2. Države članice osiguravaju da tijekom proizvodnje reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica koji pripadaju rodovima i vrstama navedenima u Prilogu I. Direktivi 2008/90/EZ dobavljači ispunjuju zahtjeve utvrđene u člancima 28. i 29.

3. Države članice osiguravaju da se tijekom proizvodnje i stavljanja na tržište reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji pripadaju rodovima i vrstama navedenima u Prilogu I. Direktivi 2008/90/EZ službeno pregledaju u skladu s člankom 30.

4. Reprodukcijski sadni materijal koji ispunjuje zahtjeve određene kategorije ne smije se miješati s materijalom druge kategorije.

POGLAVLJE 2.

**ZAHTJEVI ZA REPRODUKCIJSKI SADNI MATERIJAL I, AKO JE PRIMJENJIVO, SADNICE**

*ODJELJAK 1.*

***Zahtjevi za predosnovni materijal***

*Članak 3.*

**Zahtjevi za certificiranje predosnovnog materijala**

1. Reprodukcijski sadni materijal, osim matičnih biljaka i osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, mora na zahtjev biti službeno certificiran kao predosnovni materijal ako je utvrđeno da ispunjuje sljedeće zahtjeve:

(a) izravno je dobiven razmnožavanjem od matične biljke u skladu s člankom 13. ili člankom 14.;

(b) istovjetan je opisu svoje sorte te se njegova istovjetnost s opisom sorte provjerava u skladu s člankom 7.;

(c) održava se u skladu s člankom 8.;

(d) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz članka 10.;

(e) ako je Komisija odobrila odstupanje u skladu s člankom 8. stavkom 4. da se predosnovne matične biljke i predosnovni materijal uzgajaju na polju pod uvjetima u kojima nije osigurana zaštita od kukaca, tlo je u skladu s člankom 11.;

(f) u skladu je s člankom 12. u pogledu nedostataka.

2. Matične biljke navedene u stavku 1. točki (a) moraju biti odobrene u skladu s člankom 5., ili dobivene umnažanjem u skladu s člankom 13. ili mikrorazmnožavanjem u skladu s člankom 14.

3. Ako predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjuju zahtjeve iz članaka 7. do 12., dobavljač ih uklanja iz blizine drugih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala. Ta se uklonjena matična biljka ili materijal mogu upotrebljavati kao osnovni, certificirani ili CAC materijal pod uvjetom da ispunjuju zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi za odgovarajuće kategorije.

Umjesto uklanjanja te matične biljke ili tog materijala, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena matična biljka ili materijal ponovno ispunjuju te zahtjeve.

*Članak 4.*

**Zahtjevi za certificiranje podloga koje ne pripadaju određenoj sorti kao predosnovni materijal**

1. Podloga koja ne pripada određenoj sorti, mora, na zahtjev, biti službeno certificirana kao predosnovni materijal ako je utvrđeno da ispunjuje sljedeće zahtjeve:

(a) izravno je dobivena razmnožavanjem, vegetativnim ili spolnim razmnožavanjem iz matične biljke; u slučaju spolnog razmnožavanja stabla oprašivača (oprašivači) izravno se dobivaju vegetativnim razmnožavanjem od matične biljke;

(b) istovjetna je opisu svoje vrste;

(c) održava se u skladu s člankom 8.;

(d) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz članka 10.;

(e) ako je Komisija odobrila odstupanje u skladu s člankom 8. stavkom 4. da se predosnovne matične biljke i predosnovni materijal uzgajaju na polju pod uvjetima u kojima nije osigurana zaštita od kukaca, tlo je u skladu s člankom 11.;

(f) u skladu je s člankom 12. u pogledu nedostataka.

2. Matične biljke navedene u stavku 1. točki (a) moraju biti odobrene u skladu s člankom 6., ili dobivene umnažanjem u skladu s člankom 13. ili mikrorazmnožavanjem u skladu s člankom 14.

3. Ako podloga koja je predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjuje zahtjeve iz članaka 8. do 12., dobavljač je uklanja iz blizine ostalih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala. Ta se uklonjena podloga može upotrebljavati kao osnovni, certificirani ili CAC materijal pod uvjetom da ispunjuje zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi za odgovarajuće kategorije.

Umjesto uklanjanja te podloge, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena podloga ponovno ispunjuje te zahtjeve.

*Članak 5.*

**Zahtjevi za prihvaćanje predosnovne matične biljke**

1. Nadležno službeno tijelo prihvaća biljku kao predosnovnu matičnu biljku ako je u skladu s člancima 7. do 12. i ako je njezina istovjetnost s opisom njezine sorte utvrđena u skladu sa stavcima 2., 3. i 4.

Prihvaća se na temelju službenog inspekcijskog pregleda te rezultata ispitivanja, evidencija i postupaka u skladu s člankom 30.

2. Nadležno službeno tijelo utvrđuje istovjetnost predosnovne matične biljke s opisom njezine sorte promatranjem izražavanja svojstava te sorte. To promatranje temelji se na jednom od sljedećih elemenata:

(a) službeni opis za sorte upisane u jednu od nacionalnih sortnih lista i za sorte koje su zakonski zaštićene oplemenjivačkim pravom;

(b) opis priložen zahtjevu za sorte koje su predmet zahtjeva za registraciju u bilo kojoj državi članici, kako je navedeno u članku 5. stavku 1. Provedbene direktive Komisije 2014/97/EU ([1]);

(c) opis priložen zahtjevu za sorte koje su predmet zahtjeva za dodjelu oplemenjivačkog prava;

(d) službeno priznani opis ako je sorta koja podliježe tom opisu upisana u nacionalnu sortnu listu.

3. Ako se primjenjuju stavak 2. točka (b) ili točka (c), predosnovna matična biljka prihvaća se samo ako se izvješćem, koje izrađuje bilo koje nadležno službeno tijelo u Uniji ili u trećoj zemlji, može dokazati da je odgovarajuća sorta različita, ujednačena i postojana. Međutim, do registracije sorte dotična matična biljka i materijal dobiven od nje može se upotrebljavati samo za proizvodnju osnovnoga ili certificiranog materijala i ne smije se stavljati na tržište kao predosnovni, osnovni ili certificirani materijal.

4. Ako se istovjetnost s opisom sorte može utvrditi samo na temelju svojstava plodonosne biljke, promatranje izražavanja svojstava sorte obavlja se na plodovima plodonosne biljke koja je dobivena razmnožavanjem od predosnovne matične biljke. Te plodonosne biljke drže se odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala.

Plodonosne biljke pregledavaju se vizualno u najprikladnijim razdobljima godine uzimajući u obzir klimatske uvjete i uvjete uzgoja biljaka dotičnih rodova ili vrsta.

*Članak 6.*

**Zahtjevi za prihvaćanje podloge koja ne pripada određenoj sorti**

Nadležno službeno tijelo prihvaća podlogu koja ne pripada određenoj sorti kao predosnovnu matičnu biljku ako je istovjetna opisu svoje vrste i ako je u skladu s člancima 8. do 12.

Prihvaća se na temelju službenog inspekcijskog pregleda te rezultata ispitivanja, evidencija i postupaka kojima se koristi dobavljač u skladu s člankom 30.

*Članak 7.*

**Provjera istovjetnosti s opisom sorte**

Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač redovito provjeravaju istovjetnost predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala s opisom njihove sorte, u skladu s člankom 5. stavcima 2. i 3., kako je primjereno za dotičnu sortu i upotrijebljenu metodu razmnožavanja.

Uz redovite provjere predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala, nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provjeravaju nakon svakog obnavljanja predosnovne matične biljke koje iz njega proizlaze.

*Članak 8.*

**Zahtjevi u pogledu održavanja predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala**

1. Dobavljači održavaju predosnovne matične biljke i predosnovni materijal u objektima koji su imenovani za dotične rodove ili vrste te koji su zaštićeni od kukaca i kojima se osigurava odsutnost zaraze prijenosnicima bolesti zračnim putem i svim ostalim mogućim izvorima tijekom proizvodnog procesa.

([1]) Provedbena direktiva Komisije 2014/97/EU od 15. listopada 2014. o provedbi Direktive Vijeća 2008/90/EZ u pogledu posebnih zahtjeva za rod i vrstu sadnica navedenih u njezinu Prilogu I., posebnih zahtjeva koje moraju ispuniti dobavljači i detaljnih pravila o službenim inspekcijskim pregledima (vidjeti str. 16. ovoga Službenog lista).

Predosnovne matične biljke kandidatkinje drže se u uvjetima u kojima je osigurana zaštita od kukaca i fizički odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka u objektima iz prvog podstavka sve dok se ne završe sva ispitivanja u pogledu usklađenosti s člankom 9. stavcima 1. i 2.

2. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal održavaju se na način kojim se osigurava da su pojedinačno označeni tijekom proizvodnog procesa.

3. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal uzgaja se ili proizvodi izolirano od tla u posudama bez zemlje ili sa steriliziranim uzgojnim supstratima. One se označuju kako bi se osigurala njihova sljedivost.

4. Odstupajući od stavaka 1., 2. i 3. država članica može dobiti odobrenje za proizvodnju predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala na polju u uvjetima u kojima nije osigurana zaštita za određene rodove ili vrste. Takav se materijal označuje kako bi se osigurala njegova sljedivost. To se odobrenje dodjeljuje pod uvjetom da dotična država članica osigura poduzimanje odgovarajućih mjera za sprečavanje zaraze biljaka prijenosnicima bolesti zračnim putem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom strojevima, alatom za cijepljenje i svim ostalim mogućim izvorima.

5. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal mogu se održavati s pomoću krioprezervacije.

6. Predosnovne matične biljke mogu se upotrebljavati samo za razdoblje izračunano na temelju nepromjenjivosti sorte ili okolišnih uvjeta u kojima se uzgajaju i svih ostalih čimbenika koji utječu na nepromjenjivost sorte.

*Članak 9.*

**Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne matične biljke kandidatkinje i predosnovne matične biljke dobivene obnavljanjem**

1. Predosnovna matična biljka kandidatkinja nema štetočine navedene u Prilogu I. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima i na poljima, za dotičnu predosnovnu matičnu biljku kandidatkinju utvrđuje se da nema štetočina navedenih u Prilogu I. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina, nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode uzorkovanje i ispitivanje dotične predosnovne matične biljke kandidatkinje.

2. Predosnovna matična biljka kandidatkinja nema štetočine navedene u Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima i na poljima te na temelju uzorkovanja i ispitivanja za dotičnu predosnovnu matičnu biljku kandidatkinju utvrđuje se da nema štetočina navedenih u Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Taj vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

Uzorkovanje i ispitivanje provode se u najprikladnijem razdoblju godine uzimajući u obzir klimatske uvjete i uvjete uzgoja biljaka te biologiju štetočina koja je relevantna za tu biljku. Uzorkovanje i ispitivanje provodi se i u bilo koje vrijeme tijekom godine u slučaju sumnji na prisutnost tih štetočina.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavcima 1. i 2., države članice primjenjuju protokole Europske i sredozemne organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili druge protokole koji su međunarodno priznati. Ako takvi protokoli ne postoje, nadležno službeno tijelo primjenjuje odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač dostavljaju uzorke laboratorijima koje je nadležno službeno tijelo službeno priznalo.

Metoda ispitivanja na viruse, viroide, virozama slične bolesti i fitoplazme koja se primjenjuje na predosnovne matične biljke kandidatkinje jest biološko indeksiranje na biljkama indikatorima. Druge metode ispitivanja mogu se primijeniti u slučaju kada država članica smatra, na temelju stručno pregledanih znanstvenih dokaza, da se njima postižu rezultati jednako pouzdani kao i biološko indeksiranje na biljkama indikatorima.

4. Odstupajući od stavka 2., ako je predosnovna matična biljka kandidatkinja sadnica, vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje zahtijeva se samo u odnosu na viruse, viroide ili virozama slične bolesti koji se prenose preko peludi i koji su navedeni u Prilogu II., s obzirom na dotični rod ili vrstu, pod uvjetom da se službenim inspekcijskim pregledom potvrdilo da je sadnica dobivena iz sjemena proizvedenog u pogonu bez simptoma izazvanih tim virusima, viroidima i virozama sličnim bolestima te da se ta sadnica održavala u skladu s člankom 8. stavcima 1. i 3.

5. Stavci 1. i 3. primjenjuju se i na predosnovnu matičnu biljku koja se proizvodi obnavljanjem.

Predosnovna matična biljka proizvedena obnavljanjem nema viruse ni viroide navedene u Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama te na temelju uzorkovanja i ispitivanja, za tu se predosnovnu matičnu biljku utvrđuje da nema te viruse i viroide.

Taj vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

*Članak 10.*

**Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne matične biljke i predosnovni materijal**

1. Predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za dotičnu predosnovnu matičnu biljku ili predosnovni materijal utvrđuje se da nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

Postotak predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog materijala koji je zaražen štetočinama navedenima u Prilogu I. dijelu B ne smije prelaziti razine tolerancije kako je u njemu navedeno. Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za predosnovne matične biljke ili predosnovni materijal utvrđuje se da su u skladu s tim razinama. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina, nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode uzorkovanje i ispitivanje dotične predosnovne matične biljke ili predosnovnog materijala.

2. Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje predosnovne matične biljke ili predosnovnog materijala, kako je utvrđeno u Prilogu IV. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge međunarodno priznate protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, nadležno službeno tijelo primjenjuje odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač dostavljaju uzorke laboratorijima koje je nadležno službeno tijelo službeno priznalo.

4. Stavak 1. ne primjenjuje se na predosnovne matične biljke i predosnovni materijal tijekom krioprezervacije.

*Članak 11.*

**Zahtjevi u pogledu tla**

1. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal mogu se uzgajati samo u tlu u kojemu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili te vrste. Odsutnost takvih štetočina utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem.

To uzorkovanje provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi prije sadnje dotičnih predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog materijala te se ponavlja tijekom rasta ako postoji sumnja u prisutnost štetočina iz podstavka 1.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi uzimajući u obzir klimatske uvjete i biologiju štetočina navedenih u Prilogu III. te ako su te štetočine relevantni za dotične predosnovne matične biljke ili predosnovni materijal.

2. Uzorkovanje i ispitivanje ne smije se provoditi ako biljke koje su domaćini štetočina navedenih u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, nisu uzgojene u tlu proizvodnje u razdoblju od najmanje pet godina i ako nema sumnje u odsutnost relevantnih štetočina u tom tlu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne provodi ako nadležno službeno tijelo na temelju službenog inspekcijskog pregleda zaključi da u tlu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili vrstu.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge protokole koji su međunarodno priznati. Ako takvi protokoli ne postoje, države članice primjenjuju odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

*Članak 12.*

**Zahtjevi u pogledu nedostataka koji bi mogli narušiti kvalitetu**

Na temelju vizualnog pregleda utvrđuje se da predosnovne matične biljke i predosnovni materijal gotovo nemaju nedostataka. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač. Ozljede, promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostatcima ako utječu na kvalitetu i korisnost kao reprodukcijski sadni materijal.

*Članak 13.*

**Zahtjevi u pogledu umnažanja, obnavljanja i razmnožavanja predosnovnih matičnih biljaka**

1. Dobavljač može umnožiti ili obnoviti predosnovnu matičnu biljku prihvaćenu u skladu s člankom 5. stavkom 1.

2. Dobavljač može razmnožiti predosnovnu matičnu biljku kako bi dobio predosnovni materijal.

3. Umnažanje, obnavljanje i razmnožavanje predosnovnih matičnih biljaka obavlja se u skladu s protokolima iz stavka 4.

4. Države članice primjenjuju protokole u pogledu umnažanja, obnavljanja i razmnožavanja predosnovnih matičnih biljaka. Države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge protokole koji su međunarodno priznati. Ako takvi protokoli ne postoje, države članice primjenjuju odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Protokoli iz podstavka 1. ovog stavka ispitani su na odgovarajućim rodovima ili vrstama u razdoblju koje se smatra primjerenim za te rodove ili vrste. To se razdoblje smatra primjerenim ako se njime omogućuje potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu istovjetnosti s opisom sorte na temelju promatranja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga.

5. Dobavljač može obnoviti samo predosnovnu matičnu biljku prije kraja razdoblja navedenog u članku 8. stavku 6.

*Članak 14.*

**Zahtjevi u pogledu umnažanja, obnavljanja i razmnožavanja mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka**

1. U slučaju umnažanja, obnavljanja i razmnožavanja mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka, za proizvodnju drugih predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog materijala, ono se odvija u skladu s protokolima iz stavka 2.

2. Države članice primjenjuju protokole o mikrorazmnožavanju predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala koji su protokoli EPPO-a ili druge međunarodno priznane protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, države članice primjenjuju odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Države članice primjenjuju samo one protokole koji su ispitani na odgovarajućem rodu ili vrsti u razdoblju koje se smatra dostatnim za potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu istovjetnosti s opisom sorte na temelju promatranja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga.

*ODJELJAK 2.*

***Zahtjevi za osnovni materijal***

*Članak 15.*

**Zahtjevi za certificiranje osnovnog materijala**

1. Reprodukcijski sadni materijal, osim osnovnih matičnih biljaka i osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, mora, na zahtjev, biti službeno certificiran kao osnovni materijal ako ispunjuje zahtjeve iz stavaka 2., 3. i 4.

2. Reprodukcijski sadni materijal dobiva se razmnožavanjem iz osnovne matične biljke.

Osnovna matična biljka ispunjuje jedan od sljedećih zahtjeva:

(a) uzgojena je od predosnovnog materijala; ili

(b) dobivena je umnažanjem od osnovne matične biljke u skladu s člankom 19.

3. Reprodukcijski sadni materijal ispunjuje zahtjeve utvrđene u članku 7., članku 8. stavku 6. i članku 12.

4. Reprodukcijski sadni materijal ispunjuje dodatne zahtjeve koji se odnose na:

(a) zdravstvenu ispravnost, kako je utvrđeno u članku 16.;

(b) tlo, kako je utvrđeno u članku 17.;

(c) održavanje osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala kako je utvrđeno u članku 18.; i

(d) određene uvjete za razmnožavanje, kako je utvrđeno u članku 19.

5. Podloga koja ne pripada određenoj sorti mora, na zahtjev, biti službeno certificirana kao osnovni materijal ako je istovjetna opisu svoje vrste te ako ispunjuje zahtjeve utvrđene u članku 8. stavcima 2. i 6. i dodatne zahtjeve iz članaka 12., 16., 17., 18. i 19.

6. Za potrebe ovog odjeljka, svako upućivanje iz odredbi navedenih u stavcima 3. i 5. na predosnovne matične biljke tumači se kao upućivanje na osnovne matične biljke, a svako upućivanje na predosnovni materijal tumači se kao upućivanje na osnovni materijal.

7. Ako osnovna matična biljka ili osnovni materijal više ne ispunjuju zahtjeve iz članka 7., članka 8. stavaka 2. i 6. te članaka 12., 16. i 17., dobavljač ih uklanja iz blizine drugih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala. Ta se uklonjena matična biljka ili materijal mogu upotrebljavati kao certificirani ili CAC materijal pod uvjetom da ispunjuju zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi za odgovarajuće kategorije.

Umjesto uklanjanja te matične biljke ili tog materijala, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena matična biljka ili materijal ponovno ispunjuju te zahtjeve.

8. Ako je podloga koja ne pripada određenoj sorti osnovna matična biljka ili osnovni materijal koji više ne ispunjuje zahtjeve iz članka 8. stavaka 2. i 6. te članaka 12., 16. i 17., dobavljač je uklanja iz blizine ostalih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala. Ta se uklonjena podloga može upotrebljavati kao certificirani ili CAC materijal pod uvjetom da ispunjuje zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi o odgovarajućim kategorijama.

Umjesto uklanjanja te podloge, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena podloga ponovno ispunjuje te zahtjeve.

*Članak 16.*

**Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja**

1. Osnovna matična biljka ili osnovni materijal nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za dotičnu predosnovnu matičnu biljku ili predosnovni materijal utvrđuje se da nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

Postotak osnovnih matičnih biljaka ili osnovnog materijala koji je zaražen štetočinama navedenima u Prilogu I. dijelu B ne smije prelaziti razine tolerancije kako je u njemu navedeno. Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za osnovne matične biljke ili osnovni materijal utvrđuje se da su u skladu s tim razinama. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina, nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode uzorkovanje i ispitivanje dotične osnovne matične biljke ili osnovnog materijala.

2. Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje osnovne matične biljke ili osnovnog materijala, kako je utvrđeno u Prilogu IV. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge međunarodno priznane protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, nadležno službeno tijelo primjenjuje odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač dostavljaju uzorke laboratorijima koje je nadležno službeno tijelo službeno priznalo.

4. Stavak 1. ne primjenjuje se na osnovne matične biljke i osnovni materijal tijekom krioprezervacije.

*Članak 17.*

**Zahtjevi u pogledu tla**

1. Osnovne matične biljke i osnovni materijal mogu se uzgajati samo u tlu u kojemu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili te vrste. Odsutnost takvih štetočina koji su domaćini virusa utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem.

To uzorkovanje provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi prije sadnje dotičnih osnovnih matičnih biljaka ili osnovnog materijala te se ponavlja tijekom rasta ako postoji sumnja u prisutnost štetočina iz podstavka 1.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi uzimajući u obzir klimatske uvjete i biologiju štetočina navedenih u Prilogu III. te ako su te štetočine relevantni za dotične osnovne matične biljke ili osnovni materijal.

2. Uzorkovanje i ispitivanje ne smije se provoditi ako biljke koje su domaćini štetočina navedenih u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, nisu uzgojene u tlu proizvodnje u razdoblju od najmanje pet godina i ako nema sumnje u odsutnost relevantnih štetočina u tom tlu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne provodi ako nadležno službeno tijelo na temelju službenog inspekcijskog pregleda zaključi da u tlu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili vrstu.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge međunarodno priznate protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, države članice primjenjuju odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

*Članak 18.*

**Zahtjevi u pogledu održavanja osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala**

1. Osnovne matične biljke i osnovni materijal održava se na poljima izoliranima od mogućih izvora zaraze prijenosnicima bolesti zračnim putem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom strojevima, alatom za cijepljenje i svim ostalim mogućim izvorima.

2. Izolacijska udaljenost od polja iz stavka 1. ovisi o regionalnim okolnostima, vrsti reprodukcijskog sadnog materijala, prisutnosti štetočina na dotičnom području i s time povezanim relevantnim rizicima kako je nadležno službeno tijelo utvrdilo na temelju službenog inspekcijskog pregleda.

*Članak 19.*

**Uvjeti za umnažanje**

1. Osnovne matične biljke koje su uzgojene iz predosnovnog materijala u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) mogu se umnažati u nekoliko generacija kako bi se pribavio potreban broj osnovnih matičnih biljaka. Osnovne matične biljke umnažaju se u skladu s člankom 13. ili se umnažaju mikrorazmnožavanjem u skladu s člankom 14. Najveći dopušteni broj generacija i najveći dopušteni životni vijek osnovnih matičnih biljaka utvrđeni su u Prilogu V. za odgovarajuće rodove ili vrste.

2. Ako se dopusti više generacija osnovne matične biljke, svaka generacija, osim prve, može proizići iz bilo koje prethodne generacije.

3. Reprodukcijski sadni materijal različitih generacija čuva se odvojeno jedan od drugoga.

*ODJELJAK 3.*

***Zahtjevi za certificirani materijal***

*Članak 20.*

**Zahtjevi za certificiranje certificiranog materijala**

1. Reprodukcijski sadni materijal, osim matičnih biljaka i sadnica, treba na zahtjev biti službeno certificiran kao certificirani materijal ako ispunjuje zahtjeve utvrđene u stavcima 2., 3. i 4.

2. Reprodukcijski sadni materijal i sadnice dobivaju se razmnožavanjem iz certificirane matične biljke.

Certificirana matična biljka ispunjuje jedan od sljedećih zahtjeva:

(a) uzgojena je od predosnovnog materijala;

(b) uzgojena je od osnovnog materijala.

3. Reprodukcijski sadni materijal i sadnice ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 7., članku 8. stavku 6. i člancima 12., 21. i 22.

4. Reprodukcijski sadni materijal i sadnice ispunjuju zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja utvrđene u članku 21.

Reprodukcijski sadni materijal i sadnice dobivaju se razmnožavanjem od certificirane matične biljke koja ispunjuje zahtjeve u pogledu tla iz članka 22.

5. Podloga koja ne pripada određenoj sorti na zahtjev se službeno certificira kao certificirani materijal ako je istovjetna opisu svoje vrste te ako ispunjuje zahtjeve utvrđene u članku 8. stavku 6. i dodatne zahtjeve iz članaka 12., 21. i 22.

6. Za potrebe ovog odjeljka, svako upućivanje iz odredbi navedenih u stavcima 3. i 5. na predosnovne matične biljke tumači se kao upućivanje na certificirane matične biljke, a svako upućivanje na predosnovni materijal tumači se kao upućivanje na certificirani materijal.

7. Ako certificirana matična biljka ili certificirani materijal više ne ispunjuju zahtjeve iz članka 7., članka 8. stavka 6. i članaka 12., 21. i 22., dobavljač ih uklanja iz blizine drugih certificiranih matičnih biljaka i certificiranog materijala. Ta se uklonjena matična biljka ili materijal mogu upotrebljavati kao CAC materijal pod uvjetom da ispunjuju zahtjeve utvrđene u odjeljku 4.

Umjesto uklanjanja te matične biljke ili tog materijala, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena matična biljka ili materijal ponovno ispunjuju te zahtjeve.

8. Ako je podloga koja ne pripada određenoj sorti certificirana matična biljka ili certificirani materijal koji više ne ispunjuje zahtjeve iz članaka 8. stavka 6. te članaka 12., 21. i 22., dobavljač je uklanja iz blizine ostalih certificiranih matičnih biljaka i certificiranog materijala. Ta se uklonjena matična biljka ili materijal mogu upotrebljavati kao CAC materijal pod uvjetom da ispunjuju zahtjeve utvrđene u odjeljku 4.

Umjesto uklanjanja te podloge, dobavljač može poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da navedena podloga ponovno ispunjuje te zahtjeve.

*Članak 21.*

**Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja**

1. Certificirana matična biljka ili certificirani materijal nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za dotičnu certificiranu matičnu biljku ili certificirani materijal utvrđuje se da nemaju štetočine navedene u Prilogu I. dijelu A i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

Postotak certificiranih matičnih biljaka ili certificiranog materijala koji je zaražen štetočinama navedenima u Prilogu I. dijelu B ne smije prelaziti razine tolerancije kako je u njemu navedeno. Na temelju vizualnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za certificirane matične biljke ili certificirani materijal utvrđuje se da su u skladu s tim razinama. Taj vizualni pregled provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

U slučaju sumnje na prisutnost tih štetočina, nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode uzorkovanje i ispitivanje dotične certificirane matične biljke ili certificiranog materijala.

2. Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač provode vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje certificirane matične biljke ili certificiranog materijala, kako je utvrđeno u Prilogu IV. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge međunarodno priznate protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, nadležno službeno tijelo primjenjuje odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

Nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač dostavljaju uzorke laboratorijima koje je nadležno službeno tijelo službeno priznalo.

4. Stavak 1. ne primjenjuje se na certificirane matične biljke i certificirani materijal tijekom krioprezervacije.

*Članak 22.*

**Zahtjevi u pogledu tla**

1. Certificirane matične biljke mogu se uzgajati samo u tlu u kojemu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili te vrste. Odsutnost takvih štetočina koji su domaćini virusa utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem.

To uzorkovanje provodi nadležno službeno tijelo i, prema potrebi, dobavljač.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi prije sadnje dotične certificirane matične biljke te se ponavlja tijekom rasta ako postoji sumnja u prisutnost štetočina iz podstavka 1.

To se uzorkovanje i ispitivanje provodi uzimajući u obzir klimatske uvjete i biologiju štetočina navedenih u Prilogu III. te ako su te štetočine relevantni za dotične certificirane matične biljke ili certificirani materijal.

2. Uzorkovanje i ispitivanje ne smije se provoditi ako biljke koje su domaćini štetočina navedenih u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, nisu uzgojene u tlu proizvodnje u razdoblju od najmanje pet godina i ako nema sumnje u odsutnost relevantnih štetočina u tom tlu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne provodi ako nadležno službeno tijelo na temelju službenog inspekcijskog pregleda zaključi da u tlu nema štetočina koji su navedeni u Prilogu III., za dotični rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utječu na taj rod ili vrstu.

Uzorkovanje i ispitivanje ne provodi se u slučaju certificiranih sadnica.

3. Kada je riječ o uzorkovanju i ispitivanju, kako je predviđeno u stavku 1., države članice primjenjuju protokole EPPO-a ili druge međunarodno priznate protokole. Ako takvi protokoli ne postoje, države članice primjenjuju odgovarajuće protokole utvrđene na nacionalnoj razini. U tom slučaju države članice će, na zahtjev, drugim državama članicama i Komisiji staviti na raspolaganje te protokole.

*ODJELJAK 4.*

***Zahtjevi za CAC materijal***

*Članak 23.*

**Uvjeti za CAC materijal, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti**

1. CAC materijal, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, može se staviti na tržište samo ako je utvrđeno da ispunjuje sljedeće zahtjeve:

(a) dobiven je razmnožavanjem poznatog izvora materijala koji je dobavljač evidentirao;

(b) istovjetan je opisu sorte u skladu s člankom 25.;

(c) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz članka 26.;

(d) u skladu je s člankom 27. u pogledu nedostataka.

2. Mjere za usklađivanje sa stavkom 1. obavlja dobavljač.

3. U slučaju da CAC materijal više nije u skladu sa stavkom 1., dobavljač obavlja jednu od sljedećih aktivnosti:

(a) uklanja taj materijal iz blizine ostalog CAC materijala; ili

(b) poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao da je taj materijal ponovno u skladu s tim zahtjevima.

*Članak 24.*

**Uvjeti za CAC materijal u slučaju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti**

1. U slučaju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, CAC materijal ispunjuje sljedeće zahtjeve:

(a) istovjetan je opisu svoje vrste;

(b) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz članka 26.;

(c) u skladu je s člankom 27. u pogledu nedostataka.

2. Mjere koje trebaju biti u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. obavlja dobavljač.

3. U slučaju da CAC materijal više nije u skladu sa zahtjevima iz stavka 1., dobavljač obavlja jednu od sljedećih aktivnosti:

(a) uklanja taj materijal iz blizine ostalog CAC materijala; ili

(b) poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao da je taj materijal ponovno u skladu s tim zahtjevima.

*Članak 25.*

**Istovjetnost s opisom sorte**

1. Istovjetnost CAC materijala s opisom svoje sorte utvrđuje se promatranjem izražavanja svojstava te sorte. To promatranje temelji se na jednom od sljedećih elemenata:

(a) službeni opis registriranih sorata, kako je navedeno u Provedbenoj direktivi 2014/97/EU i sorata koje su zakonski zaštićene oplemenjivačkim pravom; ili

(b) opis priložen zahtjevu za sorte koje su predmet zahtjeva za registraciju u bilo kojoj državi članici, kako je navedeno u Provedbenoj direktivi 2014/97/EU;

(c) opis priložen zahtjevu za oplemenjivačko pravo;

(d) službeno priznani opis sorte iz članka 7. stavka 2. točke (c) podtočke iii. Direktive 2008/90/EZ.

2. Istovjetnost CAC materijala s opisom svoje sorte redovito se utvrđuje promatranjem izražavanja svojstava te sorte u dotičnom CAC materijalu.

*Članak 26.*

**Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja**

1. CAC materijal gotovo nema štetočine navedene u Prilogu I. i Prilogu II. u pogledu dotičnog roda ili vrste.

Na temelju vizualnih pregleda koje provodi dobavljač u objektima, na poljima i partijama za dotični CAC materijal utvrđuje se da gotovo nema štetočina navedenih u Prilogu I. i Prilogu II. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

U slučaju sumnji na prisutnost tih štetočina, dobavljač provodi uzorkovanje i ispitivanje dotičnog CAC materijala.

2. Dobavljač provodi vizualni pregled, uzorkovanje i ispitivanje CAC materijala, kako je utvrđeno u Prilogu IV. s obzirom na dotični rod ili vrstu.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se na CAC materijal tijekom krioprezervacije.

4. Uz zahtjeve iz stavaka 1. i 2. CAC materijal koji pripada vrstama *Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.u skladu je sa svim sljedećim zahtjevima:

(a) proizveden je od poznatog izvora materijala za koji se, na temelju uzorkovanja i ispitivanja, utvrđuje da nema štetočina kako je navedeno za te vrste u Prilogu II.;

(b) od početka zadnjeg ciklusa vegetacije za njega je, na temelju vizualnog pregleda, uzorkovanja i ispitivanja, utvrđeno da nema štetočina kako je navedeno u Prilogu II., u odnosu prema dotičnim vrstama.

*Članak 27.*

**Zahtjevi u pogledu nedostataka**

Na temelju vizualnog pregleda utvrđuje se da je CAC materijal gotovo bez nedostataka. Ozljede, promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostatcima ako utječu na kvalitetu i korisnost kao reprodukcijski sadni materijal.

POGLAVLJE 3.

**POSEBNI ZAHTJEVI ZA DOBAVLJAČE KOJI SE BAVE PROIZVODNJOM ILI UMNOŽAVANJEM REPRODUKCIJSKOGA SADNOG MATERIJALA I SADNICA**

*Članak 28.*

**Plan za utvrđivanje i praćenje kritičnih točki u proizvodnom procesu**

Tijekom proizvodnje reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica, države članice osiguravaju da dobavljači imaju, kako je primjereno za relevantne rodove ili vrste, plan za utvrđivanje i praćenje kritičnih točki u proizvodnom procesu. Taj se plan odnosi barem na sljedeće elemente:

(a) mjesto i broj biljaka;

(b) vrijeme njihova uzgoja;

(c) postupci razmnožavanja;

(d) postupci pakiranja, skladištenja i prijevoza.

*Članak 29.*

**Stavljanje podatka o praćenju na raspolaganje za ispitivanje**

1. Države članice osiguravaju da dobavljači vode evidenciju s podacima o praćenju kritičnih točaka iz članka 6. stavka 1. Direktive 2008/90/EZ koje na zahtjev stavljaju na raspolaganje za ispitivanje.

2. Ta evidencija ostaje na raspolaganju u razdoblju od najmanje tri godine od proizvodnje dotičnog materijala.

3. Države članice osiguravaju da dobavljači vode evidenciju o inspekcijskim pregledima na terenu, uzorkovanju i ispitivanju sve dok su odgovarajući reprodukcijski sadni materijal i sadnice pod njihovim nadzorom te tijekom razdoblja od najmanje tri godine nakon što se taj reprodukcijski sadni materijal ili te sadnice uklone ili stave na tržište.

POGLAVLJE 4.

**SLUŽBENI INSPEKCIJSKI PREGLEDI**

*Članak 30.*

**Opći zahtjevi u pogledu službenih inspekcijskih pregleda**

1. Službeni inspekcijski pregledi sastoje se od vizualnih pregleda i, prema potrebi, uzorkovanja i ispitivanja.

2. Tijekom službenih inspekcijskih pregleda, nadležno službeno tijelo obraća posebnu pozornost na sljedeće:

(a) prikladnost i stvarnu uporabu metoda od strane dobavljača radi provjere svake od kritičnih točaka u proizvodnom procesu;

(b) opća osposobljenost djelatnika dobavljača za provođenje aktivnosti navedenih u članku 6. stavku 1. Direktive 2008/90/EZ.

3. Države članice osiguravaju da nadležna službena tijela izrađuju i vode evidenciju o rezultatima i datumima svih inspekcijskih pregleda na terenu, uzorkovanja i ispitivanja koja oni obavljaju.

POGLAVLJE 5.

**ZAVRŠNE ODREDBE**

*Članak 31.*

**Prenošenje**

1. Države članice najkasnije 31. prosinca 2016. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Države članice primjenjuju te odredbe od 1. siječnja 2017.

Kada države članice donose te odredbe, u njima je prilikom njihove službene objave sadržana uputa na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 32.*

**Prijelazne mjere**

Države članice mogu do 31. prosinca 2022. dopustiti stavljanje na tržište, na svojem državnom području, reprodukcijskoga sadnog materijala i sadnica dobivenih od predosnovne, osnovne i certificirane matične biljke ili CAC materijala koji su postojali prije 1. siječnja 2017., i koji su službeno certificirani ili ispunjavaju uvjete da budu označeni kao CAC materijal prije 31. prosinca 2022. Prilikom stavljanja na tržište takav se reprodukcijski sadni materijal i sadnice na oznaci i u dokumentu označuje upućivanjem na ovaj članak.

*Članak 33.*

**Stavljanje izvan snage**

Direktiva 93/48/EEZ i Direktiva 93/64/EEZ stavljaju se izvan snage.

*Članak 34.*

**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 35.*

**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. listopada 2014.

*Za Komisiju*
*Predsjednik*
José Manuel BARROSO

*PRILOG I.*

**POPIS ŠTETOČINA ČIJU JE PRISUTNOST POTREBNO UTVRDITI VIZUALNIM PREGLEDOM TE, POD ODREĐENIM UVJETIMA, UZORKOVANJEM I ISPITIVANJEM**

DIO A

**Popis štetočina koji ne smiju ili gotovo ne smiju biti prisutni u skladu s člankom 9. stavkom 1., člankom 10. stavkom 1., člankom 16. stavkom 1., člankom 21. stavkom 1. i člankom 26. stavkom 1.**

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Castanea sativa* Mill.** | **Gljive**<br>*Mycosphaerella maculiformis*<br>*Phytophthora cambivora*<br>*Phytophthora cinnamomi*<br>**Virozama slične bolesti**<br>Virus mozaika kestena (ChMV) |
| ***Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf.** | **Kukci**<br>*Aleurotrixus floccosus*<br>*Parabemisia myricae*<br>**Nematode**<br>*Pratylenchus vulnus*<br>*Tylenchus semi-penetrans*<br>**Gljive**<br>*Phytophthora citrophtora*<br>*Phytophthora parasitica* |
| ***Corylus avellana* L.** | **Crvi**<br>*Phytoptus avellanae*<br>**Gljive**<br>*Armillariella mellea*<br>*Verticillium dahliae*<br>*Verticillium albo-atrum*<br>**Bakterije**<br>*Xanthomonas arboricola* pv. *corylina*<br>*Pseudomonas avellanae* |
| ***Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill. i *Pyrus* L.** | **Kukci**<br>*Eriosoma lanigerum*<br>*Psylla* spp.<br>**Nematode**<br>*Meloidogyne hapla*<br>*Meloidogyne javanica* |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| | *Pratylenchus penetrans*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Gljive**<br>*Armillariella mellea*<br>*Chondrostereum purpureum*<br>*Glomerella cingulata*<br>*Pezicula alba*<br>*Pezicula malicorticis*<br>*Nectria galligena*<br>*Phytophthora cactorum*<br>*Roessleria pallida*<br>*Verticillium dahliae*<br>*Verticillium albo-atrum*<br>**Bakterije**<br>*Agrobacterium tumefaciens*<br>*Pseudomonas syringae* pv. *syringae*<br>**Virusi**<br>Osim onih navedenih u Prilogu II. |
| ***Ficus carica* L.** | **Kukci**<br>*Ceroplastes rusci*<br>**Nematode**<br>*Heterodera fici*<br>*Meloidogyne arenaria*<br>*Meloidogyne incognita*<br>*Meloidogyne javanica*<br>*Pratylenchus penetrans*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Gljive**<br>*Armillaria mellea*<br>**Bakterije**<br>*Phytomonas fici*<br>**Virozama slične bolesti**<br>Bolest mozaika smokve |
| ***Juglans regia* L.** | **Kukci**<br>*Epidiaspis leperii*<br>*Pseudaulacaspis pentagona*<br>*Quadraspidiotus perniciosus*<br>**Gljive**<br>*Armillariella mellea*<br>*Nectria galligena* |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| | *Chondrostereum purpureum*<br>*Phytophthora cactorum*<br>**Bakterije**<br>*Agrobacterium tumefaciens*<br>*Xanthomonas arboricola* pv. *Juglandi* |
| ***Olea europaea* L.** | **Nematode**<br>*Meloidogyne arenaria*<br>*Meloidogyne incognita*<br>*Meloidogyne javanica*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Bakterije**<br>*Pseudomonas savastanoi pv. savastanoi*<br>**Virozama slične bolesti**<br>Kompleks bolesti žućenja lista 3 |
| ***Pistacia vera* L.** | **Nematode**<br>*Pratylenchus penetrans*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Gljive**<br>*Phytophthora cryptogea*<br>*Phytophthora cambivora*<br>*Rosellinia necatrix*<br>*Verticillium dahliae* |
| ***Prunus amygdalus, P. armeniaca, P. domestica, P. persica* i *P. salicina*** | **Kukci**<br>*Pseudaulacaspis pentagona*<br>*Quadraspidiotus perniciosus*<br>**Nematode**<br>*Meloidogyne arenaria*<br>*Meloidogyne javanica*<br>*Meloidogyne incognita*<br>*Pratylenchus penetrans*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Gljive**<br>*Phytophthora cactorum*<br>*Verticillium dahliae*<br>**Bakterije**<br>*Agrobacterium tumefaciens*<br>*Pseudomonas syringae* pv. *morsprunorum*<br>*Pseudomonas syringae* pv. *syringae* (na *P. armeniaca*)<br>*Pseudomonas viridiflava* (na *P. armeniaca*) |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Prunus avium, P. cerasus*** | **Kukci**<br>*Quadraspidiotus perniciosus*<br>**Nematode**<br>*Meloidogyne arenaria*<br>*Meloidogyne javanica*<br>*Meloidogyne incognita*<br>*Pratylenchus penetrans*<br>*Pratylenchus vulnus*<br>**Gljive**<br>*Phytophthora cactorum*<br>**Bakterije**<br>*Agrobacterium tumefaciens*<br>*Pseudomonas syringae* pv. *morsprunorum* |
| ***Ribes* L.** | **Kukci i crvi**<br>*Dasyneura tetensi*<br>*Ditylenchus dipsaci*<br>*Pseudaulacaspis pentagona*<br>*Quadraspidiotus perniciosus*<br>*Tetranycus urticae*<br>*Cecidophyopsis ribis*<br>**Gljive**<br>*Sphaerotheca mors-uvae*<br>*Microsphaera grossulariae*<br>*Diaporthe strumella* (*Phomopsis ribicola*) |
| ***Rubus* L.** | **Gljive**<br>*Peronospora rubi* |

DIO B

**Popis štetočina koji ne smiju ili gotovo ne smiju biti prisutni ili čija je prisutnost ograničena razinama tolerancije u skladu s člankom 9. stavkom 1., člankom 10. stavkom 1., člankom 16. stavkom 1., člankom 21. stavkom 1. i člankom 26. stavkom 1.**

| Štetočine po rodovima i vrstama | Razine tolerancije (%) | | |
|---|---|---|---|
| | Predosnovne | Osnovne | Certificirane |
| ***Fragaria* L.** | | | |
| **Kukci i crvi** | | | |
| *Chaetosiphon fragaefoliae* | 0 | 0,5 | 1 |
| *Phytonemus pallidus* | 0 | 0 | 0,1 |

| Štetočine po rodovima i vrstama | Razine tolerancije (%) | | |
|---|---|---|---|
| | Predosnovne | Osnovne | Certificirane |
| **Nematode** | | | |
| *Aphelenchoides fragariae* | 0 | 0 | 1 |
| *Ditylenchus dipsaci* | 0 | 0,5 | 1 |
| *Meloidogyne hapla* | 0 | 0,5 | 1 |
| *Pratylenchus vulnus* | 0 | 1 | 1 |
| **Gljive** | | | |
| *Rhizoctonia fragariae* | 0 | 0 | 1 |
| *Podosphaera aphanis* (Wallroth) Braun & Takamatsu | 0 | 0,5 | 1 |
| *Verticillium albo-atrum* | 0 | 0,2 | 2 |
| *Verticillium dahliae* | 0 | 0,2 | 2 |
| **Bakterije** | | | |
| *Candidatus Phlomobacter fragariae* | 0 | 0 | 1 |
| **Virusi** | | | |
| *Virus šarenila jagode* (SMoV) | 0 | 0,1 | 2 |
| **Fitoplazmatske bolesti** | 0 | 0 | 1 |
| Fitoplazma žutice zvjezdana | 0 | 0,2 | 1 |
| Bolest umnožavanja | 0 | 0,1 | 0,5 |
| Stolbur – potpuno propadanje jagoda | 0 | 0,2 | 1 |
| Fitoplazma zelenih latica jagode | 0 | 0 | 1 |
| *Phytoplasma fragariae* | 0 | 0 | 1 |
| ***Ribes* L.** | | | |
| **Nematode** | | | |
| *Aphelenchoides ritzemabosi* | 0 | 0,05 | 0,5 |
| **Virusi** | | | |
| *Mozaik svidra* u kombinaciji sa *žuticom crnog ribiza* | 0 | 0,05 | 0,5 |
| *Izbjeljivanje žila* i *mrežavost* crnog ribiza, *prosvjetljavanje žila ogrozda* | 0 | 0,05 | 0,5 |

| Štetočine po rodovima i vrstama | Razine tolerancije (%) | | |
|---|---|---|---|
| | Predosnovne | Osnovne | Certificirane |
| ***Rubus* L.** | | | |
| **Kukci** | | | |
| *Resseliella theobaldi* | 0 | 0 | 0,5 |
| **Bakterije** | | | |
| *Agrobacterium* spp. | 0 | 0,1 | 1 |
| *Rhodococcus fascians* | 0 | 0,1 | 1 |
| **Virusi** | | | |
| *Virus mozaika jabuke* (ApMV), *Virus nekroze kupine* (BRNV), *Virus mozaika krastavca* (CMV), *Virus šarenila lista maline* (RLMV), *Virus pjegavosti lista maline* (RLSV), *Virus kloroze žila maline* (RVCV), *Virus žute mrežavosti rubusa* (RYNV) | 0 | 0 | 0,5 |
| ***Vaccinium* L.** | | | |
| **Gljive** | | | |
| *Exobasidium vaccinii* var. *vaccinii* | 0 | 0,5 | 1 |
| *Godronia cassandrae* (anamorf *Topospora myrtilli*) | 0 | 0,1 | 0,5 |
| **Bakterije** | | | |
| *Agrobacterium tumefaciens* | 0 | 0 | 0,5 |
| **Virusi** | 0 | 0 | 0,5 |

*PRILOG II.*

**Popis štetočina zbog čije je prisutnosti potreban vizualni pregled i, u određenim slučajevima, uzorkovanje i ispitivanje u skladu s člankom 9. stavcima 2. i 4., člankom 10. stavkom 1., člankom 16. stavkom 1., člankom 21. stavkom 1. i člankom 26. stavcima 1. i 4.**

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.** | **Virusi**<br>*Virus šarenila agruma* (CVV)<br>*Psorosis virus agruma* (CPsV)<br>*Virus mrljavosti lista agruma* (CLBV)<br>**Virozama slične bolesti**<br>Kamenitost<br>Kristakortis<br>**Viroidi**<br>*Egzokortis-viroid agruma* (CEVd)<br>*Viroid kržljavosti hmelja* (HSVd) Cachexia variant |
| ***Corylus avellana* L.** | **Virusi**<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>**Fitoplazme**<br>*Fitoplazma crtičave pjegavosti lijeske* |
| ***Cydonia oblonga* Mill. i *Pyrus* L.** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus brazdavosti stabla jabuke* (ASGV)<br>*Virus jamičavosti stabla jabuke* (ASPV)<br>**Virozama slične bolesti**<br>Razdvajanje kore, nekroza kore<br>Hrapava kora<br>Gumenasto drvo, žuta mrljavost dunje<br>**Viroidi**<br>*Viroid plikavog raka kruške* (PBCVd) |
| ***Fragaria* L.** | **Nematode**<br>*Aphelenchoides blastoforus*<br>*Aphelenchoides fragariae*<br>*Aphelenchoides ritzemabosi*<br>*Ditylenchus dipsaci*<br>**Gljive**<br>*Phytophthora cactorum*<br>*Colletotrichum acutatum*<br>**Virusi**<br>*Virus šarenila jagode* (SMoV) |
| ***Juglans regia* L.** | **Virusi**<br>*Virus uvijenosti lista trešnje* (CLRV) |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Malus* Mill.** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Virus brazdavosti stabla jabuke* (ASGV)<br>*Virus jamičavosti stabla jabuke* (ASPV)<br>**Virozama slične bolesti**<br>Gumenasto drvo, plosnata grana<br>Potkovasta rana<br>Poremećaji na plodovima: sitni plod, zelena deformacija, kvrgavi plod Ben Davisa, hrapava pokožica, zvjezdasta pukotina, crvenkasti prsten, crvenkasta bradavičavost<br>**Viroidi**<br>*Viroid ožiljaka na kori ploda jabuke* (ASSVd)<br>*Viroid ulegnutog ploda jabuke* (ADFVd) |
| ***Olea europaea* L.** | **Gljive**<br>*Verticillium dahliae*<br>**Virusi**<br>*Virus mozaika gušarke* (ArMV)<br>*Virus uvijenosti lista trešnje* (CLRV)<br>*Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode* (SLRV) |
| ***Prunus amygdalus* Batsch** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Virus kržljavosti šljive* (PDV)<br>*Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje* (PNRSV) |
| ***Prunus armeniaca* L.** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Latentni virus marelice* (ApLV)<br>*Virus kržljavosti šljive* (PDV)<br>*Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje* (PNRSV) |
| ***Prunus avium* i *P. cerasus*** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Virus mozaika gušarke* (ArMV)<br>*Virus zelenog prstenastog šarenila trešnje* (CGRMV)<br>*Virus uvijenosti lista trešnje* (CLRV)<br>*Virus nekrotičnog hrđastog šarenila trešnje* (CNRMV)<br>*Virus male trešnje 1* i *2* (LChV1, LChV2)<br>*Virus šarenila lista trešnje* (ChMLV)<br>*Virus kržljavosti šljive* (PDV)<br>*Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje* (PNRSV)<br>*Virus prstenaste pjegavosti maline* (RpRSV)<br>*Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode* (SLRSV)<br>*Virus crnih prstenova rajčice* (TBRV) |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Prunus domestica* i *P. salicina*** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Latentni virus prstenaste pjegavosti džanarike* (MLRSV)<br>*Virus kržljavosti šljive* (PDV)<br>*Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje* (PNRSV) |
| ***Prunus persica*** | **Virusi**<br>*Virus klorotične pjegavosti lista jabuke* (ACLSV)<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Latentni virus marelice* (ApLV)<br>*Virus kržljavosti šljive* (PDV)<br>*Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje* (PNRSV)<br>*Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode* (SLRSV)<br>**Viroidi**<br>*Latentni viroid mozaika breskve* (PLMVd) |
| ***Ribes* L.** | **Virusi**<br>kako je primjereno za dotične vrste<br>*Virus mozaika gušarke* (ArMV)<br>*Virus reverzije crnog ribiza* (BRV)<br>*Virus mozaika krastavca* (CMV)<br>*Virusi povezani s prosvjetljavanjem žila ogrozda* (GVBaV)<br>*Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode* (SLRSV)<br>*Virus prstenaste pjegavosti maline* (RpRSV) |
| ***Rubus* L.** | **Gljive**<br>*Phytophthora* spp. koje napadaju *rubuse*<br>**Virusi**<br>kako je primjereno za dotične vrste<br>*Virus mozaika jabuke* (ApMV)<br>*Virus nekroze kupine* (BRNV)<br>*Virus mozaika krastavca* (CMV)<br>*Virus šarenila lista maline* (RLMV)<br>*Virus pjegavosti lista maline* (RLSV)<br>*Virus kloroze žila maline* (RVCV)<br>*Virus žute mrežavosti rubusa* (RYNV)<br>*Virus grmolike kržljavosti maline* (RBDV)<br>**Fitoplazme**<br>*Rubus stunt phytoplasma*<br>**Virozama slične bolesti**<br>Žuta pjegavost maline |

| Rod ili vrsta | Štetočine |
|---|---|
| ***Vaccinium* L.** | **Virusi**<br>*Virus prugavosti borovnice* (BSSV)<br>*Virus crvene prstenaste pjegavosti borovnice* (BRRV)<br>*Virus rubne paleži borovnice* (BlScV)<br>*Virus šoka borovnice* (BlShV)<br>**Fitoplazme**<br>*Fitoplazma kržljavosti borovnice*<br>*Fitoplazma vještičje metle borovnice*<br>*Fitoplazma lažnog cvata brusnice*<br>**Virozama slične bolesti**<br>Uzročnik mozaika borovnice<br>Uzročnik prstenaste pjegavosti brusnice |

*PRILOG III.*

**Popis štetočina čija je prisutnost u tlu uređena člankom 11. stavcima 1. i 2., člankom 17. stavcima 1. i 2. te člankom 22. stavcima 1. i 2.**

| Rod ili vrsta | Određene štetočine |
|---|---|
| ***Fragaria* L.** | **Nematode**<br>*Longidorus attenuatus*<br>*Longidorus elongatus*<br>*Longidorus macrosoma*<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***Juglans regia* L.** | **Nematode**<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***Olea europaea* L** | **Nematode**<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***Pistacia vera* L.** | **Nematode**<br>*Xiphinema index* |
| ***Prunus avium* i *P. cerasus*** | **Nematode**<br>*Longidorus attenuatus*<br>*Longidorus elongatus*<br>*Longidorus macrosoma*<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***P. domestica, P. persica* i *P. salicina*** | **Nematode**<br>*Longidorus attenuatus*<br>*Longidorus elongatus*<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***Ribes* L.** | **Nematode**<br>*Longidorus elongatus*<br>*Longidorus macrosoma*<br>*Xiphinema diversicaudatum* |
| ***Rubus* L.** | **Nematode**<br>*Longidorus attenuatus*<br>*Longidorus elongatus*<br>*Longidorus macrosoma*<br>*Xiphinema diversicaudatum* |

*PRILOG IV.*

**Zahtjevi u pogledu vizualnog pregleda, uzorkovanja i ispitivanja po rodovima ili vrstama te kategorijama u skladu s člankom 10. stavkom 2., člankom 16. stavkom 2., člankom 21. stavkom 2. i člankom 26. stavkom 2.**

***Castanea sativa* Mill.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

***Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.**

**Predosnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje šest godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od šest godina u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih šest godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**Certificirane i CAC kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Corylus avellana* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje petnaest godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od petnaest godina u pogledu prisutnosti štetočina, osim virozama sličnih bolesti i viroida navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih petnaest godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina osim virozama sličnih bolesti i viroida navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Certificirana kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih petnaest godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina, osim virozama sličnih bolesti i viroida navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

Certificirane sadnice uzorkuju se i ispituju ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**CAC kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Ficus carica* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

***Fragaria* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje tijekom sezone rasta.

Za biljke i materijal proizvedene mikrorazmnožavanjem koje se provodi u razdoblju kraćem od tri mjeseca, potreban je samo jedan inspekcijski pregled tijekom tog razdoblja.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje godinu dana nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od jedne godine u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu B Priloga I.

**Osnovne, certificirane i CAC kategorije**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu B Priloga I. i Prilogu II.

***Juglans regia* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka u cvatu uzorkuje se i ispituje godinu dana nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od jedne godine u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih godinu dana na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**Certificirana kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svake tri godine na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

Certificirane sadnice uzorkuju se i ispituju ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**CAC kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Olea europaea* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje deset godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od deset godina u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se kako bi sve biljke bile ispitane unutar razdoblja od trideset godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**Certificirana kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

U slučaju matičnih biljaka koje se upotrebljavaju za proizvodnju sjemena (dalje u tekstu: „matične biljke za proizvodnju sjemena"), reprezentativni dio tih matičnih biljaka za proizvodnju sjemena uzorkuje se kako bi sve biljke bile ispitane unutar razdoblja od četrdeset godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II. U slučaju matičnih biljaka, osim matičnih biljaka za proizvodnju sjemena, reprezentativni dio tih biljaka uzorkuje se kako bi sve biljke bile ispitane unutar razdoblja od trideset godina na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

**CAC kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Pistacia vera* L.**

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

***Prunus amygdalus, P. armeniaca, P. domestica, P. persica* i *P. salicina***

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka u cvatu uzorkuje se i ispituje na PDV i PNRSV godinu dana nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od jedne godine. Svako stablo zasađeno za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV.

U slučaju biljke *P. persica* svaka predosnovna matična biljka u cvatu uzorkuje se godinu dana nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i testira se na PLMVd.

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se deset godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od deset godina, i testira se na viruse, osim PDV-a i PNRSV-a, koji su relevantni za vrste navedene u Prilogu II. te se ispituju u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se svake godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka. Reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

U slučaju biljke *P. persica* reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se jednom godišnje i testira na PLMVd na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nisu u cvatu uzorkuje se svake tri godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se svakih deset godina i ispituje u pogledu štetočina, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste navedene u dijelu A Priloga I. i Prilogu II. na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

**Certificirana kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se svake godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka. Reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

U slučaju biljke *P. persica* reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se jednom godišnje i testira na PLMVd na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka koje nisu u cvatu uzorkuje se svake tri godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka uzorkuje se svakih petnaest godina i ispituje u pogledu štetočina, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste navedene u dijelu A Priloga I. i Prilogu II. na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

**CAC kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Prunus avium* i *P. cerasus***

**Sve kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jednom godišnje.

**Predosnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka u cvatu uzorkuje se i ispituje na PDV i PNRSV godinu dana nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od jedne godine. Svako stablo zasađeno za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV.

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se deset godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od deset godina, i testira se na viruse, osim PDV-a i PNRSV-a, koji su relevantni za vrste navedene u Prilogu II. te se ispituju u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se svake godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka. Reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nisu u cvatu uzorkuje se svake tri godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se svakih deset godina i ispituje u pogledu štetočina, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste navedene u dijelu A Priloga I. i Prilogu II. na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

**Certificirana kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka u cvatu uzorkuje se svake godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka. Reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i testiraju na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka koje nisu u cvatu uzorkuje se svake tri godine i testira na PDV i PNRSV na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio certificiranih matičnih biljaka uzorkuje se svakih petnaest godina i ispituje u pogledu štetočina, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste navedene u dijelu A Priloga I. i Prilogu II. na temelju procjene rizika zaraze tih biljaka.

**CAC kategorija**

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I. i Prilogu II.

***Ribes* L.**

**Predosnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje četiri godine nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od četiri godine u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovne, certificirane i CAC kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u prilozima I. i II.

***Rubus* L.**

**Predosnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje dvije godine nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od dvije godine u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu A Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Ako su biljke uzgojene na poljima ili u posudama, vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

Za biljke i materijal proizvedene mikrorazmnožavanjem koje se provodi u razdoblju kraćem od tri mjeseca, potreban je samo jedan inspekcijski pregled tijekom tog razdoblja.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u prilozima I. i II.

**Certificirane i CAC kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u prilozima I. i II.

***Vaccinium* L.**

**Predosnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje pet godina nakon njezina prihvaćanja kao predosnovne matične biljke i u naknadnim razdobljima od pet godina u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u Prilogu II. te u slučaju sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu B Priloga I.

**Osnovna kategorija**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se dvaput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu B Priloga I. i Prilogu II.

**Certificirane i CAC kategorije**

**Vizualni pregled**

Vizualni pregledi provode se jedanput godišnje.

**Uzorkovanje i ispitivanje**

Uzorkovanje i ispitivanje provode se ako postoje sumnje u pogledu prisutnosti štetočina navedenih u dijelu B Priloga I. i Prilogu II.

*PRILOG V.*

**Najveći dopušteni broj generacija na polju pod uvjetima u kojima nije osigurana zaštita od kukaca i najveći dopušteni životni vijek osnovnih matičnih biljaka po generaciji ili vrsti kako je predviđeno člankom 19. stavkom 1.**

***Castanea sativa* Mill.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) podloga, može se umnažati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

***Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše jednu generaciju.

U slučaju da je osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) podloga, može se umnažati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

***Corylus avellana* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

***Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) podloga, može se umnažati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

***Ficus carica* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

***Fragaria* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše pet generacija.

***Juglans regia* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

***Olea europaea* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše jednu generaciju.

***Prunus amygdalus, P. armeniaca, P. domestica, P. persica* i *P. salicina***

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) podloga, može se umnažati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

***Prunus avium* i *P. cerasus***

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) podloga, može se umnažati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

***Ribes* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše tri generacije. Matične biljke održavaju se kao matične biljke najviše šest godina.

***Rubus* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije. Matične biljke svake generacije održavaju se kao matične biljke najviše četiri godine.

***Vaccinium* L.**

**Osnovna kategorija**

Osnovna matična biljka u smislu članka 15. stavka 2. točke (a) može se umnažati za najviše dvije generacije.